

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

21 februari 2003

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET

– van de heer Jos De Meyer c.s. –

**houdende wijziging van artikel 73 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980
tot hervorming der instellingen**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Nu de federale verkiezingen van 18 mei 2003 naderhand zijn, merken we dat niet alleen verscheidene leden van het Vlaams Parlement, maar ook diverse leden van de Vlaamse regering zich kandidaat stellen bij die verkiezingen. Op zich is daar niets mis mee. Het staat elke persoon, ook de leden van het Vlaams Parlement en van de Vlaamse regering, vrij om zich bij verkiezingen kandidaat te stellen. Merkwaardig wordt het evenwel wanneer diegenen die zich kandidaat stellen voor de federale verkiezingen er vooraf bijzeggen dat ze, indien ze verkozen worden, helemaal niet van plan zijn om in Kamer of Senaat zitting te hebben, maar dat ze lid blijven van het Vlaams Parlement of deel zullen blijven uitmaken van de Vlaamse regering. Een dergelijke werkwijze is voor de kiezer zeer ondoorzichtig en verwarrend.

De logica zou zijn dat, wanneer een persoon zich kandidaat stelt bij de verkiezingen, hij/zij ook het mandaat waarvoor hij/zij zich kandidaat stelt, ook effectief opneemt wanneer hij/zij verkozen wordt.

De leden van de Vlaamse regering komen, wanneer zij kandidaat zijn voor een andere assemblee dan het Vlaams Parlement, toch wel in een bijzondere situatie terecht. Van een lid van de Vlaamse regering mag immers redelijkerwijze aangenomen worden dat het zich volop engageert voor zijn functie. Een lid van de Vlaamse regering dat kandideert voor een parlementair mandaat in een andere assemblee dan diegene waarvoor het verantwoordelijkheid verschuldigd is, kan zijn volledige aandacht niet toespitsen op zijn taak als minister. Campagne voeren voor de verkiezing van Kamer of Senaat en tegelijkertijd een uitvoerend mandaat uitoefenen in de Vlaamse regering gaat dan ook niet samen. Daarom wordt hier voorgesteld dat een lid van de Vlaamse regering dat zich verkiesbaar stelt voor de verkiezingen van een andere wetgevende assemblee van rechtswege ontslagnemend is.

De bepaling in dit voorstel van bijzonder decreet geldt evenwel niet voor de verkiezingen van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. Indien dat wel het geval zou zijn, zou er immers een ongelijke behandeling bestaan tussen de leden van de Vlaamse regering. Een voorbeeld kan dit verduidelijken: minstens één lid van de Vlaamse regering is afkomstig

uit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het zou niet logisch zijn dat in een dergelijk geval het betrokken lid van de Vlaamse regering van rechtswege ontslagnemend zou zijn omdat het kandideert voor de verkiezingen van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat een lid van de Vlaamse regering dat kandideert voor het Vlaams Parlement niet onverwijld moet vervangen worden, terwijl een lid van de Vlaamse regering dat kandideert voor de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wel van rechtswege ontslagnemend zou zijn.

Ter uitvoering van de artikelen 118, §2, en 123, §2, van de Grondwet kent de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen (BWHI) een aantal constitutieve bevoegdheden toe aan de Vlaamse Raad, de Waalse Gewestraad en in sommige gevallen aan de Franse Gemeenschapsraad. Het gaat om de regeling van een beperkt aantal aangelegenheden betreffende de verkiezing van de betrokken raden, de samenstelling en de werking van de betrokken raden en regeringen. De decreten waarmee deze constitutieve bevoegdheden worden uitgeoefend, moeten worden aangenomen met twee derde van de uitgebrachte stemmen, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van de betrokken raad aanwezig is. De aangelegenheden die aldus door de betrokken raden zelf kunnen worden geregeld zijn onder meer :

- bepaalde aspecten van het kiesstelsel, zoals de grenzen van de kieskringen ;
- het wijzigen van het aantal leden van de raden en van het maximale aantal leden van de regeringen ;
- het vaststellen van bijkomende onverenigbaarheden voor de leden van de raden en van de regeringen ;
- talrijke aspecten betreffende de werking van de raden en van de regeringen ;
- het betrekken van rechtstreeks verkozen senatoren van de overeenstemmende taalgroep bij de werkzaamheden van de betrokken raden ;
- het laten aanwijzen van de gemeenschapssenatoren door de leden van de overeenstemmende gewestraad enerzijds en de overeenstemmende taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad anderzijds.

Het Vlaams Parlement heeft dus constitutionele autonomie inzake een aantal aspecten van zijn verkiezing, samenstelling en interne organisatie, onder meer voor het vaststellen van extra onverenigbaarheden voor leden van de Vlaamse regering (hier is wel een tweederde meerderheid voor nodig). Dit voorstel past in deze constitutionele autonomie.

Jos DE MEYER

VOORSTEL VAN BIJZONDER DECREET

Artikel 1

Dit bijzonder decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen wordt in Titel III – De Machten, Hoofdstuk III – De Regeringen, Afdeling II – Werking, een onderafdeling 3 met een artikel 77bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Onderafdeling 3

Bepalingen eigen aan de Vlaamse Regering

Artikel 77bis

In artikel 73 wordt na het eerste lid, een lid ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Elk lid van de Vlaamse Regering dat zich verkiesbaar stelt voor de verkiezingen van een andere wetgevende assemblee dan het Vlaams Parlement, is van rechtswege ontslagnemend."."

Artikel 3

Dit bijzonder decreet treedt in werking op 1 januari 2003.

Jos DE MEYER

Carl DECALUWE

Bart DE SMET

Mark VAN DER POORTEN

Luc VAN DEN BRANDE
